

HELMET DIVING

2012

Jak se fotil kalendář

Nápad vytvořit unikátních fotografií s použitím historického potápěčského obleku s helmou vznikl na jaře 2009. V té době jsme si pořídili středofórmátový fotoaparát Hasselblad, který má dvojnásobnou plochu čipu oproti kinofilmovému políčku. Podvodní pouzdro se všemi domeporty i flat porty pro různé objektivy nám následně na zakázku vyrobila firma v Budapešti. Fotoaparát pak posloužil k zaznamenání historických artefaktů při podvodním archeologickém průzkumu Karlova a Juditina mostu. Zároveň se nám naskytla příležitost koupit oblek k ruské přilbě "Desjatnik" kterou jsme již měli. Neváhali jsme a nabízenou příležitostí využili.

Nejdříve jsme museli vymyslet to správné téma. Inspirací nám byly mimo jiné i staré fotografie a kresby pracovních potápěčů a potom také moderní obrázky s použitím starých přileb. Našli jsme sice i několik zajímavých podvodních fotografií, ovšem ne ve kvalitě jakou jsme si představovali my a nebyly z volné vody, nýbrž z bazénu. Tak jsme si řekli, že na to půjdeme jinak a začali jsme hledat lokace. Původní plán byl odvézt veškeré vybavení do Skandinávie, protože dle našich předchozích zkušeností je tam po většinu roku čistá voda s dobrou viditelností a zajímavé podvodní prostředí. Potom se však ukázalo, že to není z časových důvodů reálné. Je docela obtížné, ne-li v dnešní době nemožné, dát dohromady tým lidí, kteří to dělají pro zábavu, sebrat se a odjet třeba na měsíc někam na sever. Nakonec tedy volba padla na Česko – Slovensko, kde jsme našli hned několik vhodných lokalit.

Při focení, jak se říká na blind, vzejde téma většinou až na místě. Tomuto jsme se chtěli vyhnout a proto jsme na vybrané místo nejdříve odjeli s normálním vybavením a prohlédli si jej velice pečlivě, od přístupu k vodě, přes složení dna, světelné podmínky až po maximální hloubku. Pořídili jsme několik zkušebních fotografií a pokaždé pak čekali na dobrou viditelnost. Na místě jsme se domluvili s přáteli, aby nám dali vědět, až bude dobrá voda pro focení. Mezitím jsme vymýšleli téma či osvětlení a připravovali přilbu i celý oblek k potopení pod hladinu. Martin Grunt, vynikající mechanik, zajistil speciální přípravky na ošetření gumových částí obleku, jež vrátili pružnost zpuchřelému materiálu, provedl veškeré nutné opravy na přilbách a zmodernizoval na nich podvodní komunikace.

Jedním z nejdůležitějších momentů bylo najít toho správného skafandrového potápěče. Chtěli jsme se typově přiblížit potápěčům z dob dávno minulých, které jsme objevili na starých fotografiích. Nebylo to tak jednoduché, jak se může na první pohled zdát. Náš model se musel umět výborně potápět, nesměl mít strach být zavřený ve dvacetikilové přilbě a musel mít dostatečnou sílu na to, aby udržel váhu veškerého vybavení před vstupem do vody. Hmotnost kompletní výstroje je totiž kolem 80 kilogramů. V neposlední řadě musel i vypadat jako "opravdový chlap-potápěč" z minulého století. Naštěstí jsme měli v našem okolí hned dva vhodné kandidáty, Libora Havlíčka a Petra Večeře, kteří se rádi připojili do našeho týmu.

Vlastní fotografování probíhá tak, že nejprve se fotograf domluví s lidmi, kteří budou pomáhat ve vodě. To znamená, že minimálně jeden potápěč tahá těžkoooděnci vzduchovou hadici a telefonní kabel, aby se předešlo nepříjemnému zdržování, které může nastat, kdyby kabely zavadili o skálu, nebo se zamotali do rostlin. Další dva potápěči jsou k ruce fotografovi, nasvěčují scénu a každý z nich má v ruce dva blesky Subtronic. Všichni jsou vzájemně propojeni podvodní bezdrátovou komunikací a tak se můžou velmi dobře a hlavně rychle domluvit na pozicích při svícení scény. Vše probíhá velice organizovaně, žádné náhody, snad jen v případě světelných podmínek způsobených sluncem a většina použitých snímků je vybrána z celkem malého množství nafoceného materiálu. Každá fotografie v tomto kalendáři je tak zachycením skutečnosti bez speciálních počítačových korekcí a je jí dosaženo díky obrovskému nadšení a profesní preciznosti každého člena našeho týmu. Je to skvělý pocit a také velká zodpovědnost, když vám všichni ti lidé věří a vaše touha po perfektní fotografii se stane společným cílem.

Nebylo potřeba dosahovat velkých hloubek ani jsme nemuseli překonávat obrovské vzdálenosti do nejzazších míst naší planety. My jsme se jen pokusili nahlédnout pod vodní hladinu tak, jak to dělali stovky odvážných chlapů před náma a tímto kalendářem vyjádřit úctu k tak náročnému povolání jakým bylo a nadále je pracovní potápění.

Co všechno je potřeba na fotografování takového kalendáře:

- Tým minimálně šesti lidí
- Alespoň jeden vlastní skafandr
- Pro všechny potápěče bezdrátové nebo drátové komunikace
- Fotoaparát značky Hasselblad řady H se čtyřicetimegovou datovou stěnou, plus podvodní pouzdro
 - Devět speciálních podvodních blesků od firmy Subtronic pro Hasselblad
- Dva desetimetrové kabely k bleskům s rozbočením na několik samostatných blesků
 - Vzduchový kompresor
 - Vzduchovou vrtačku
- A hodně odvahy se do toho vůbec pustit

Chtěli jsme tímto poděkovat všem přátelům, známým a rodinám, kteří se jakkoliv podíleli na vytvoření kalendáře a zvláště členům našeho týmu, kterými jsou Jaroslav Bardonek, spolehlivě zajišťující technické zázemí v době před, během a také po ponoru, Honza Kučera, pomocný potápěč a hlavní bavič, Martin Grunt, náš hlavní mechanik s výbornými nápady a Petr Večeře s Liborem Havlíčkem, kteří jsou těmi "správnými chlapy" z dob dávno minulých.

Petr Klier